

ใบความรู้ เรื่อง คำกริยา

หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ ๑๑ เรื่อง คำกริยา
รายวิชาภาษาไทย รหัส ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำกริยา คือ คำที่แสดงกิริยาอาการหรือสภาพของคำนามและสรรพนาม
คำกริยาแบ่งเป็น 5 ชนิด คือ

- 1) สกรรมกริยา** คือ กริยาที่ต้องมีกรรมมารับจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ เช่น
ม้ากินหญ้า หมูกินรำ แม่ตีน้อง น้องเตะฟุตบอล แมวจับหนู
แม่ถวายเป็นภัตตาหารแด่ภิกษุสงฆ์ (ภัตตาหาร-กรรมตรง,ภิกษุสงฆ์-กรรมรอง)
ผู้สมัครส.ส.แจกเงินแก่ชาวบ้าน (เงิน-กรรมตรง,ชาวบ้าน-กรรมรอง)
- 2) อกรรมกริยา** คือ กริยาที่ไม่ต้องมีกรรมมารับ ก็สามารถทำให้ประโยคมีใจความสมบูรณ์ เช่น
กบร้อง ผดตก น้ำท่วม ไฟร้อง รถติด ฉันทึม ครูหัวเราะ ไก่ขัน
- 3) วิกตรรถกริยา** คือ กริยาที่ต้องอาศัยส่วนเติมเต็ม เพื่อประกอบประโยคให้มีใจความสมบูรณ์
เนื่องจากเป็นกริยาที่ไม่ได้แสดงความเป็นผู้กระทำ ดังนั้นจึงไม่ ต้องอาศัยกรรม คือ ผู้ถูกกระทำ แต่อาศัยส่วน
เติมเต็มมาช่วยให้ประโยคสมบูรณ์แทน เช่น
เธอคือแม่พระของเด็กๆแห่งขุนเขา เขาเป็นกำลังสำคัญของครอบครัว
ผมเหมือนพ่อมาก น้องคล้ายแม่มากกว่าพ่อ
น้ำหนักของเธอเท่าน้ำหนักของพี่ โฉมแปลว่าพระอาทิตย์
- 4) กริยานุเคราะห์** คือ กริยาที่ทำหน้าที่ช่วยกริยาอื่นที่ตามมา ทำหน้าที่ช่วยบอกกาลหรือการ
กระทำ เพื่อให้ประโยคมีใจความที่สมบูรณ์ เช่น
ฉันยอมทำในสิ่งที่ฉันพอใจ
นักเรียนถูกครูดุเป็นเวลานาน
เขากำลังสร้างต้นแบบหุ่นยนต์คอมพิวเตอร์ตัวแรกของเมืองไทย
ผมคงจะอธิบายให้เธอฟังถ้าเธอเข้าประชุม
พี่ของฉันจะไปเรียนต่อที่สหรัฐอเมริกาเดือนหน้า
ประชาชนต้องคอยจับตาดูการทำงานของรัฐบาล
เขาได้ตกลงใจอุทิศตนแก่พระศาสนาโดยจะบวชไม่สึก
คุณอาจจะเข้าใจเขาผิดก็ได้
- 5) กริยาสภาวะมาลา** คือ กริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำนาม อาจเป็นประธานหรือกรรม หรือบท
ขยายของประโยคก็ได้ เช่น
ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอมีประโยชน์ต่อร่างกาย เขาชอบว่ายน้ำ
อ่านในใจทำให้จำแม่น เธอฝึกร้องเพลงทุกวัน
เขาวิ่งทุกเช้าเพื่อออกกำลังกาย เขาสร้างคอกสำหรับขังหมู